

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **R.P.**

skazanego z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

w dniu 3 grudnia 2024 r.,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 29 lutego 2024 r., sygn. akt II AKa 586/23

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 8 sierpnia 2023 r., sygn. akt III K 145/21,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego P.R. Kancelaria Radcy Prawnego w Katowicach kwotę 1476 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych), w tym 23 % VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego R.P.;**
- 3. zwolnić skazanego z kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając Skarb Państwa tymi kosztami.**

[WB]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Bielsku – Białej z dnia 8 sierpnia 2023 r., sygn. akt III K 145/21, oskarżony **R.P.** został uznany za winnego tego, że w dniu 29 października 2017 r. w C., woj. [...], działając wspólnie i w porozumieniu z R.Ż. z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia T.P., przewidując możliwość i godząc się na spowodowanie jego śmierci, poprzez zadanie pokrzywdzonemu licznych uderzeń pięściami i nogami z dużą i średnią siłą w okolice głowy, klatki piersiowej, brzucha i pleców, podbrzusza, krocza, kończyn dolnych i górnych, w następstwie których T.P. doznał licznych obrażeń ciała w postaci: ran tłuczonych głowy, sińców i otarć naskórka powłok głowy, klatki piersiowej, grzbietu, kończyn górnych i dolnych, podbrzusza, prącia, wylewów krwawych podspojówkowych, podbiegnięć krwawych powłok głowy, klatki piersiowej, grzbietu kończyn górnych, rozerwania błony śluzowej jamy ustnej, rozerwania wędzidełka wargi górnej, podbiegnięcia krwawe języka na przekroju, złamania mostka, złamania licznych żeber, powierzchniowego rozerwania; płuc, niewielkiego krwawienia w jamach opłucnowych, przedostania się treści pokarmowej do dróg oddechowych, rozerwania sieci większej, rozerwania krezki jelita cienkiego, perforacji jelita cienkiego, przedostania się niewielkiej ilości treści jelitowej wymieszanej z krwią do jamy brzusznej, podbiegnięć krwawych torebek tłuszczowych obu nerek, podbiegnięcia krwawego wnęki śledziony, rozerwania nadnercza prawego, podbiegnięć krwawych mięśni biodrowo — lędźwiowych, obrzęku mózgu i płuc, płynności krwi, silnego jej zastoju w narządach wewnętrznych, w przebiegu których doszło do rozwinięcia się postępującej niewydolności krążeniowo - oddechowej i zgonu T.P., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od dnia 14 października 2012 r. do dnia 13 lipca 2011 r. będąc prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 21 lutego 2006 r. sygn. akt U K 34/06, objętego wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w C. z dnia 11 maja 2017 r. sygn. akt U K [...] za przestępstwo z art. 281 k.k. oraz po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od dnia 14 października 2016 r. do dnia 28 kwietnia 2017 r., będąc prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 08 września 2003 r. sygn. akt II K 683/03 i wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 06

lipca 2004 r. sygn. akt II K 767/03, objętego wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w C. z dnia 10 lutego 2014 r. sygn. akt II K [...] za przestępstwo podobne z art. 281 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., tj. o przestępstwo z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to z mocy art. 148 § 1 k.k. skazał go na karę 25 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia z dnia 29 lutego 2024 roku, sygn. akt II AKa 586/23, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od tego orzeczenia wniósł obrońca skazanego zarzucając:

1. rażące naruszenie prawa, mające istotny wpływ na treść orzeczenia - art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 447 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k., art. 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 170 § 1 pkt. 2, 3, 4 i 5 k.p.k. poprzez brak rozważenia wszystkich wniosków i zarzutów, wskazanych w apelacji obrońcy skazanego, w sytuacji gdy Sąd odwoławczy był bezwzględnie zobowiązany do merytorycznego i należytego rozpoznania wszystkich zarzutów zawartych w apelacji oraz zawartych w niej wniosków, a nie ich pominięcia względnie ogólnikowego i lakonicznego stwierdzenia; przedmiotowe uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, albowiem w przypadku rozpoznania tych zarzutów Sąd II instancji powinien był zmienić zaskarżony wyrok i uniewinnić skazanego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Bielsku - Białej. Uczyniony wyżej zarzut odnosi się do braku odniesienia się przez sąd odwoławczy do wywiedzionego w przedmiotowej apelacji zarzutu oddalenia na rozprawie w dniu 27 lipca 2023 r. wniosków dowodowych skazanego w przedmiocie powołania biegłego z zakresu ustalenia czy na ubraniach i ciele pokrzywdzonego znajdowały się ślady pochodzące od skazanego R.P., podczas gdy wniosek dowodowy w tym zakresie został złożony na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2022 r., przy braku opozycji oskarżyciela publicznego i oddalony dopiero prawie rok później z wyjaśnieniem, że zmierza do przedłużenia postępowania;
2. rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na wynik sprawy,

a mianowicie art. 41 § 1 k.p.k. w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez brak wyłączenia od rozpoznania w niniejszej sprawie w I Instancji sędziego P.K., przez co doszło do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.;

3. rażące naruszenie prawa, mające istotny wpływ na treść orzeczenia - art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 172 k.p.k. i art. 167 k.p.k. poprzez brak przeprowadzenia dowodu w postaci skonfrontowania świadka K.R. z skazanym, w celu wyjaśnienia sprzeczności zachodzących w zeznaniach składanych przez te osoby jak też w zeznaniach składanych przez samego świadka na różnych etapach postępowania karnego oraz w innych sprawach, w których zeznawał co do okoliczności dotyczących się skazanego w niniejszej sprawie i które to zeznania zostały uwzględnione w niniejszej sprawie.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w C. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego jest oczywiście bezzasadna i z tego powodu nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy stwierdzić, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a powody jej wniesienia określa przepis art. 523 k.p.k. Wzruszenie prawomocnego orzeczenia w jej drodze możliwe jest jedynie w wypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa materialnego lub procesowego, jeśli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

W tym kontekście podkreślić należy, że postępowanie sądowe w rozważanej sprawie nie jest obarczone żadnymi uchybieniami określonymi w art. 439 k.p.k., jak również innymi, które należałoby zakwalifikować jako rażące naruszenie prawa mogące mieć wpływ na treść zaskarżonego kasacją wyroku. Lektura treści zarzutów kasacyjnych oraz ich rozwinięcia, zawartego w uzasadnieniu tego

nadzwyczajnego środka zaskarżenia, może rodzić wątpliwości co do tego, czy autor kasacji wystarczająco wnikliwie zapoznał się z motywacyjną częścią orzeczenia Sądu odwoławczego.

Analiza akt postępowania karnego prowadzi do wniosku, że w niniejszej sprawie nie zachodziła podnoszona przez obrońcę skazanego nienależyta obsada składu Sądu Okręgowego w Bielsku - Białej, która stanowiłaby bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Obrońca skazanego podniósł, że wadliwość obsady Sądu Okręgowego wynikała z faktu, że w składzie tego sądu orzekał sędzia P.K., który uzyskał nominację na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że nie budzi wątpliwości Sądu Najwyższego wadliwość składu Krajowej Rady Sądownictwa po nowelizacji ustawy o KRS z 2017 r. Poglębianą argumentację w tym zakresie przedstawił Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, stwierdzając m.in., że: „Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1.”.

Z powyższego wynika m.in. fakt, że sędzia powołany przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa w obecnym kształcie nie korzysta już z funkcjonującego dotychczas *in gremio* oraz *a priori* domniemania niezawisłości i bezstronności. Z powyższego może wynikać niespełnienie przez sędziego minimalnego standardu gwarantującego stronom postępowania prawo do sądu w rozumieniu konstytucyjnym i konwencyjnym. Należy však zwrócić uwagę, że w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt BSA I-4110-1/20) uznano, że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. może zachodzić wówczas, gdy wadliwość procesu powoływania prowadzi do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji

Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, ale jedynie „w konkretnych okolicznościach”.

Z kolei w cytowanej uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r. podkreślono, że „brak [jest] podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przez Krajową Radę Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.”. Oznacza to, że dla udowodnienia zaistnienia nienależytej obsady sądu nie wystarczy wskazać na instytucjonalną nieprawidłowość powoływania sędziów na podstawie procedury konkursowej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ustanowionym ustawą z 2017 r. Konieczne jest natomiast ustalenie *in concreto*, że sędzia nie gwarantuje chociażby minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości. To zaś należy uzasadnić odwołując się do testu, którego elementy zostały opisane w obu cytowanych uchwałach Sądu Najwyższego.

W tym kontekście argumentacja obrońcy okazała się nieprawidłowa, tym samym nieskuteczna, skoro w przeważającej części odwołuje się do orzecznictwa w zakresie skutków wadliwości składu Krajowej Rady Sądownictwa po 2017 r. w odniesieniu do powołanych przy jej udziale sędziów Sądu Najwyższego. Sytuacje te zasadniczo różnią się od siebie. O ile bowiem w przypadku sędziów Sądu Najwyższego, którzy uzyskali nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. nienależytą obsadę sądu przyjmuje się *a priori*, o tyle sytuacja taka nie zachodzi wobec sędziów sądu powszechnego (zob. pkt 2 uchwały składu siedmiu sędziów SN z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22).

W niniejszej sprawie – w której zarzuty nienależytej obsady sądu dotyczą sędziego Sądu Okręgowego, a zatem sądu powszechnego – konieczne jest wykazanie konkretnych okoliczności dowodzących stronniczości sędziego, wynikających np. z tajnego sposobu obrad KRS w zakresie kandydatury, negatywnej opinii zgromadzenia ogólnego sędziów danego sądu, niekorzystnego dla kandydata porównania jego osiągnięć z osiągnięciami kontrkandydatów, krótkiej

ścieżki jego awansu (zob. szerzej uchwała SN z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, s. 28-29). Obrońca skazanego sygnalizując zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. nie wskazał na jakąkolwiek okoliczność chociażby uprawdopodobniającą brak bezstronności sędziego P.K.

Wbrew twierdzeniu obrońcy skazanego Sąd II Instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie odwoławcze, w którym rzetelnie i kompleksowo ocenił zasadność zarzutów apelacji obrońcy R.P. Argumentacja kasacji w zakresie tego zarzutu sprowadza się w zasadzie do przytoczenia orzeczeń Sądu Najwyższego, które nie mają zastosowania w badanej sprawie. Sądy obu instancji prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami uargumentowały swoje stanowisko w sprawie. Podkreślić należy, że obowiązujące przepisy procedury karnej nie określają terminu do rozpoznania wniosku dowodowego, który jednak powinien nastąpić przed wydaniem rozstrzygnięcia w sprawie. Tylko taktyka prowadzenia postępowania determinuje termin rozpoznania wniosku dowodowego strony. W związku z powyższym Sąd I instancji nie był ograniczony czasowo rozpoznaniem wniosku dowodowego R.P.. Sąd I instancji prawidłowo przyjął, że wniosek o zbadanie odzieży skazanego zmierza w sposób oczywisty do przedłużenia postępowania albowiem dowody zgromadzone i przeprowadzone zarówno w śledztwie, jak i w postępowaniu sądowym pozwalały na podjęcie decyzji w sprawie, to jest wydania wyroku skazującego R.P. za popełnienie czynu z art. 148 § 1 k.k. Nadto zarówno Sąd I, jak i II instancji precyzyjnie wskazały argumenty przemawiające przeciwko przeprowadzeniu zawnioskowanych dowodów z badania odzieży. W związku z powyższym zarzut naruszenia przez Sąd II instancji szeregu przepisów procedury karnej ocenić należy jako pozorny.

Odnosnie zarzutu nr 3 stwierdzić należy, że obowiązujące przepisy procedury karnej nie przewidują obligatoryjnego przeprowadzania konfrontacji. Nadto dodać należy, że zeznania K.R. oraz jej wyjaśnienia złożone w postępowaniu sądowym III K 133/18 były poddane badaniu przez biegłą psycholog, która wypowiedziała się kategorycznie w zakresie walorów psychologicznej wiarygodności. Dodać należy, że z uwagi na pojawienie się szeregu okoliczności w trakcie przebywania w zakładach karnych R.P. oraz K.R., a to utrzymywania przez skazanego kontaktów telefonicznych A.Z. osadzoną w jednej celi wspólnie z K.R.,

wymianą korespondencji pomiędzy skazanymi, strachem świadka przed skazanym, kilkukrotnej zmiany zeznań w trakcie procesów karnych K.R., przeprowadzenie konfrontacji nie miałyby wartości dowodowej i nie wyjaśniłoby istniejących rozbieżności pomiędzy wyjaśnieniami skazanego a świadkiem K.R., zatem nie zostałyby zrealizowany cel konfrontacji wynikający z przepisu art. 172 k.p.k. Sąd odwoławczy na stronie od 7 do 10 uzasadnienia wyroku szczegółowo odniósł się do treści zeznań świadka K.R. i jej wyjaśnień z postępowania sądowego III K 133/18, precyzyjnie wskazał powody uznania tylko konkretnie wskazanych relacji tego świadka za wiarygodne.

Autor kasacji nie przywołuje żadnych rzeczowych argumentów, które miałyby uzasadnić tezę, że Sąd Apelacyjny naruszył reguły procesu w ten sposób, że uchybienia te były rażące i miały istotny wpływ na treść orzeczenia. Poprzez podniesienie zarzutu naruszenia prawa procesowego, autor środka zaskarżenia w rzeczywistości podjął próbę zakwestionowania ustaleń faktycznych, co w skardze kasacyjnej jest niedopuszczalne.

W tym stanie rzeczy trzeba stwierdzić, że obrońca we wniesionym nadzwyczajnym środku zaskarżenia w stopniu oczywistym nie wykazał, aby zaskarżony wyrok dotknięty był nie tylko rażącym, ale jakimkolwiek naruszeniem prawa. Konsekwencją tej oceny było oddalenie kasacji w formule kwalifikowanej - jako oczywiście bezzasadnej w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Rozstrzygnięto ponadto o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego, w tym o opłacie na rzecz obrońcy z urzędu.

[WB]

[t.n]